

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3334/2018. (X. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 3.Pkf.422/2017/5. sorszámú és 3.Pkf.425/2017/5. sorszámú végzései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdálkodó szervezet indítványozó (jogi képviselője: dr. Kovács Krisztián kamarai jogtanácsos; a továbbiakban: indítványozó) a Székesfehérvári Törvényszék 3.Pkf.422/2017/5. sorszámú és 3.Pkf.425/2017/5. sorszámú végzéseivel szemben alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1.1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a Székesfehérvári Törvényszék 3.Pkf.422/2017/5. sorszámú és 3.Pkf.425/2017/5. sorszámú végzései, valamint ezekben a végzésekben felülvizsgált közjegyzői végzések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményeit, valamint ugyanezen alaptörvénybeli cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz fűződő jogot. Az indítványozó ilyen alaptörvényi hivatkozás alapján kezdeményezi a bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó ezen kívül kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az eljáró bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott bírósági határozatok végrehajtásának felfüggesztésére.
- [3] 1.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó végrehajtási ügyben az indítványozó az eredeti hitelező pénzügyi intézmény jogutódjaként, valamint végrehajtást kérőként szerepelt. Az eljáró bíróság által megállapított tényállás rövid lényege szerint az adós közjegyzői okiratba foglalt banki kölcsönszerződést kötött, amelynek biztosítékeként szolgáló ingatlanon önálló zálogjogot is alapítottak. A kölcsönt nyújtó bank 2011 januárjában magánokiratban mondta fel a szerződést arra hivatkozva, hogy az adós a fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére nem tett eleget. E szerződéses követelést a bank később engedményezte az indítványozónak. Az indítványozó 2017 áprilisában közjegyző előtt kérte, hogy a magánokirati felmondás tartalmát közjegyzői okiratban is kézbesítse a kötelezetteknek, majd pedig ezt követően, 2017 májusában közjegyző előtt végrehajtás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő az adóssal, valamint a zálogkötelezettel szemben. A közjegyző az okirat végrehajtási záradékkal való ellátását mindkét esetben megtagadta, mert a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § (2) bekezdésében foglalt szabály előírja, hogy ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa. Az eljáró közjegyző megítélése szerint ez a jogszabályi feltétel a jelen esetben azért nem teljesült, mert a kölcsönt nyújtó bank közjegyzői eljárás igénybevétele nélkül, magánokiratban mondta fel a szerződést. Ezt a hiányosságot pedig utóbb, az adós részére megküldött, felmondást tanúsító közjegyzői okirat nem orvosolja (42018/Ü/367/2017/2. sorszámú, és 42018/Ü/368/2017/2. sorszámú közjegyzői végzés).
- [4] Az indítványozó a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátását megtagadó közjegyzői döntéssel szemben fellebbezést terjesztett elő a Székesfehérvári Törvényszéken. Az indítványozó a fellebbezésében többek között a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi előírás közjegyzői értelmezését vitatta. A törvényszék a fellebbezést mind az adós, mind pedig a zálogkötelezett tekintetében elutasította, és végzéseinek indokai között egyfelől előadta, hogy helyes az a közjegyzői jogértelmezés, miszerint a magánokirati formában tett felmondáshoz nem fűződnek a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében írt jogkövetkezmények. Másfelől pedig a törvényszék hozzátette, hogy a kölcsön futamideje 2017 júniusban jár le, így a végrehajtást kérő ezt megelőzően

benyújtott kérelme nem vezethetett eredményre (Székesfehérvári Törvényszék 3.Pkf.422/2017/5. sorszámú és 3.Pkf.425/2017/5. sorszámú végzései).

- [5] 1.3. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt. Indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárásról fűződő jogot az indítványozó azért hívja fel, mert álláspontja szerint az eljáró bíróság nem helytállóan értelmezte a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt szabályt. E körben az indítványozó kiemelte, hogy a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében szereplő feltétel teljesült, mert utóbb közjegyző tanúsította, hogy a kölcsönszerződést felmondták. Az indítványozó ezek alapján kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja meg a jogvita alapját képező jogszabályi rendelkezések helyes értelmezését, illetve kifogásolta, hogy a támadott bírói döntésekben elfogadott jogértelmezést nem támasztják alá kellő indokok. Az indítványozó emellett megjelölte az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslat-hoz fűződő jog sérelmét is, ugyanakkor az alkotmányjogi panaszában nem adott elő erre vonatkozó indokolást.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 2.1. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének előírása szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjai szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslati jog tekintetében nem felel meg az indítvány határozottságára vonatkozó követelménynek. Az indítványozó ugyanis egyáltalán nem adott elő olyan alkotmányjogi érvelést, amelyből kitűnik, hogy milyen kapcsolatban állnak a támadott bírói döntések a jogorvoslat-hoz fűződő joggal. Ebből következően az indítvány ebben a részében nem tartalmaz olyan indokolást, amelyből kitűnhet, hogy a kifogásolt bírói döntés miért sérti a felhívott alaptörvényi szabályt, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiban foglalt követelményeknek {elsőként lásd: 3183/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [23], [30]; legutóbb megerősítette: 3268/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [8] 2.2. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeként határozza meg, hogy az indítvány bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a befogadhatóság e feltételei vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság minden esetben külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság e törvényi feltételével összefüggésben elsőként arra emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb megerősítette: 3249/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [10] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszerének sérelmére elsősorban az eljáró bíróságok jogértelmezésének helytállóságával összefüggésben hivatkozik. Az indítványozó ugyanis a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezés közjegyzői és bírósági értelmezését vonja kétségbe. Az Alkotmánybíróság előbbiekből felidézett következetes álláspontja értelmében az ítélező bíróság bizonyítékértékelési és jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy a bizonyítékokat meggyőződése szerint mérlegelje és ezzel együtt jogági minősítésüket illetően szabadon alakíthassa ki jogi álláspontját, valamint ennek megfelelően saját maga dönthessen a tényállás megállapításáról. Az eljáró

bíróság által elfogadott jogértelmezés és a bizonyítékok mérlegelésének ilyen felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelmezett jogot nem sért {3027/2017. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának ebben a részében pontosan körülírt alaptörvény-ellenességre nem hivatkozik, ehelyett a panasz valójában a bírói döntések ismételt felülbírlatára irányul, amikor a Vht. kérdéses szabályainak értelmezését és alkalmazását kifogásolja, és ilyen okok alapján vitatja a bírósági jogértelmezés helytállóságát. Az indítványozó emellett hivatkozik a kifogásolt bírói döntések indokolásának hiányosságaira is. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanakkor az eljáró bíróságok indokolásának hiányosságai jelen ügyben már csak azért sem vethetnek fel alaptörvény-ellenességi kételyeket, mert az indítványozó éppen az indokolásokban előadott jogértelmezést kifogásolja. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panaszban a tisztességes eljárás követelményeinek sérelmeként előadott kifogások nem vetnek fel olyan alaptörvény-ellenességi kételyt, amely érdemben befolyásolhatta a támadott bírói döntést. Az Alkotmánybíróság emellett az alkotmányjogi panaszban felvetett kérdéseket jelen ügyben nem értékelte olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésekként sem, amely érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3], legutóbb megerősítette: 3186/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiban, részben pedig az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította. Mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította, így okafogyottá vált az indítványozó abbéli kezdeményezése, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az első fokon eljáró bíróságot a panaszban támadott bírói határozat végrehajtásának felfüggesztésére {3097/2015. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [21], 3267/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [42]}.

Budapest, 2018. október 16.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/132/2018.

